

ΓΔΟΥ 94/2020

Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19

Αριθμ. [ΓΔΟΥ 94/2020](#)

(ΦΕΚ Β' 1645/03-05-2020)

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις του [άρθρου τρίτου](#) του Μέρους Α' της από [30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου](#) «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α'75), όπως αυτή κυρώθηκε με το [άρθρο 1](#) του ν. [4684/2020](#) (Α'86), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το [άρθρο τέταρτο](#) της από [13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου](#) «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις», και ειδικότερα της παρ. 3 αυτού,
2. το άρθρο 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([ΣΛΕΕ](#)) και ιδίως το στοιχείο β' της παρ. 3 του άρθρου αυτού,
3. τον κανονισμό [\(ΕΕ\) αριθ. 1407/2013](#) της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L351/1 της 24.12.2013),
4. τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. [651/2014](#) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187/26.6.2014),
5. τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17 ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 460/2020 και ειδικότερα την τροποποίηση του άρθρου 3 παρ. 1 του κανονισμού 1301/2013,
6. τον κανονισμό [\(ΕΕ\) αριθ. 1303/2013](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το

Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

7. την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. [C\(2020\) 1863/19.03.2020](#) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως τροποποιήθηκε με την ανακοίνωση της ΕΕ αριθ. C(2020)2215/3.4.2020,

8. την εγκριτική απόφαση αριθ. C(2020) 2281/7.04.2020 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

9. τις διατάξεις του ν. [4314/2014](#) «Α) για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (Ε Ε L 156/16.6.2012), στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. [3419/2005](#) και άλλες διατάξεις» (Α'265), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,

10. τις διατάξεις του ν. [4270/2014](#) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α'143) και ειδικότερα τα [άρθρα 23, 56, 78, 79](#) και [80](#),

11. τις διατάξεις του της [παρ. 4 της υποπαρ. Β.10 της παρ. Β του άρθρου πρώτου](#) του ν. [4152/2013](#) «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων [4046/2012](#), [4093/2012](#) και [4172/2013](#)» (Α' 107),

12. τις διατάξεις του ν. [3861/2010](#) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο Διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις» (Α' 112),

13. τις διατάξεις του ν.δ. [356/1974](#) Κ.Ε.Δ.Ε. (Α'90), όπως ισχύουν,

14. το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121),

15. το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α'119),

16. το π.δ. 54/2018 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης» (Α' 103),

17. το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α'181),

18. το π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α'192),

19. το π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α'145),

20. το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98),
21. την Υ2/09.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β'2901),
22. την 339/18.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β'3051),
23. την 340/26.7.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β'3051),
24. την 47/18.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ιωάννη Τσακίρη» (Β' 3100) και ιδίως το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 2 αυτής,
25. την 1/20.01.2016 (Υ.Ο.Δ.Δ. 18) πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», σε συνδυασμό με τις διατάξεις της [παραγράφου 10 του άρθρου 41](#) του ν. [4389/2016](#), όπως ισχύουν, την 39/3/30-11-2017 (Υ.Ο.Δ.Δ. 689) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. «Ανανέωσης θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» καθώς και την [5294 ΕΞ 17-01-2020](#) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27),
26. την [Α.1076/2020](#) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υλοποίηση του προσωρινού μέτρου ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος» (Β' 1135), όπως τροποποιήθηκε με τις [Α.1080/2020](#) (Β'1294) και [Α.1091/13-4-2020](#) (Β'1466) όμοιες αποφάσεις,
27. την [137675/ΕΥΘΥ1016/2018](#) (Β'5968) απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Αντικατάσταση της [110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016](#) (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ 1822 Β') υπουργικής απόφασης “Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 Έλεγχι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων”», όπως ισχύει,
28. την [134453/23.12.2015](#) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.9.2014, ΦΕΚ 2573/τ.Β'» (Β'2857),

29. την [126829/EΥΘΥ1217/8.12.2015](#) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 20142020 σύμφωνα με το άρ. 22 του ν. [4314/2014](#)» (Β'2784),

30. τη με αριθμ. 42747 ΕΞ 2020/30.4.2020 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών,

31. το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη συνολικού ύψους ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) ευρώ, για το τρέχον οικονομικό έτος, σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομικών,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

1. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται καθεστώς ενίσχυσης με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής για ιδιωτικές επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως κλάδου, που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19 (COVID-19).

2. Οι μεμονωμένες ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρούσας χορηγούνται είτε

α) σύμφωνα με τους όρους της αριθ. C(2020) 1863/ 19.03.2020 ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως τροποποιήθηκε με την ανακοίνωση της ΕΕ αριθ. C(2020)2215/3.4.2020 (Προσωρινό Πλαίσιο), είτε

β) σύμφωνα με τους όρους του κανονισμού [\(ΕΕ\) αριθ. 1407/2013](#) για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Κανονισμός de minimis).

3. Η ενίσχυση με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Επιστρεπτέα προκαταβολή: ενίσχυση η οποία χορηγείται σε επιχειρήσεις και η οποία επιστρέφεται, εν όλω ή εν μέρει, υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

2. Προβληματική επιχείρηση: Η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [651/2014](#) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι το οποίο

και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

3. Ειδικά για τους σκοπούς του ελέγχου της σώρευσης του άρθρου 5, καθώς και του ελέγχου της προϋπόθεσης του άρθρου 3 παρ. 3 περίπτ. α, ενιαία επιχείρηση νοείται ότι συνιστούν οι συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις, ήτοι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας,
- δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Ως ενιαία επιχείρηση θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις ως άνω σχέσεις μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, ή μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

4. Επιτόκιο αναφοράς: το βασικό επιτόκιο που έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας, σύμφωνα με την ανακοίνωση την τελευταίας αριθ. 2008/C 14/02 (C 14/6 της 19.1.2008), προσαυξημένο κατά 109 μονάδες βάσης.

5. Πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων: η παραγωγή των προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000, και η οποία αντιστοιχεί στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) της κατηγορίας 01. Αγροτική Παραγωγή.

6. Τομείς αλιείας και υδατοκαλλιέργειας: οι τομείς που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1999 για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L17/22 της 21.1.2000), και οι οποίοι αντιστοιχούν στους ΚΑΔ του Παραρτήματος IV το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

7. Μεταποίηση γεωργικών προϊόντων: κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

8. Εμπορία γεωργικών προϊόντων: η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν

πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

9. Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ): Οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του Καν. [651/2014](#).

10. Κύκλος εργασιών αναφοράς:

α) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ και τηρούν απλογραφικά βιβλία:

αα) σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει θετικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ) το πρώτο τρίμηνο του έτους 2017, το πρώτο τρίμηνο του έτους 2018 και το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος του κύκλου εργασιών πρώτου τριμήνου των τριών τελευταίων ετών,

ββ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2017 και έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2018 και το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος του κύκλου εργασιών πρώτου τριμήνου των δύο τελευταίων ετών,

γγ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2018 και έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο κύκλος εργασιών του πρώτου τριμήνου του έτους 2019,

δδ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019 και έχει θετικό κύκλο εργασιών το τέταρτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο κύκλος εργασιών του τέταρτου τριμήνου του έτους 2019,

εε) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών το πρώτο τρίμηνο του έτους 2019 και το τέταρτο τρίμηνο του έτους 2019, ως ο συνολικός κύκλος εργασιών του έτους 2019, διαιρεμένος με τέσσερα (ώστε να προκύψει σε τριμηνιαία βάση),

στστ) σε περίπτωση μη θετικού κύκλου εργασιών ολόκληρο το έτος 2019, ο κύκλος εργασιών αναφοράς ισούται με μηδέν.

β) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ και τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

αα) σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2017, τον μήνα Μάρτιο του έτους 2018 και τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος του κύκλου εργασιών του μήνα Μαρτίου των τριών τελευταίων ετών,

ββ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2017 και έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2018 και τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος του κύκλου εργασιών του μήνα Μαρτίου των δύο τελευταίων ετών,

γγ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2018 και έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019, ως ο κύκλος εργασιών του μήνα Μαρτίου του έτους 2019,

δδ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019 και έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Φεβρουάριο του 2020, ως ο κύκλος εργασιών του μηνός Φεβρουαρίου του 2020,

εε) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Μάρτιο του έτους 2019 και τον μήνα Φεβρουάριο του 2020, ως ο συνολικός κύκλος εργασιών του έτους 2019, διαιρεμένος με δώδεκα (ώστε να προκύψει σε μηνιαία βάση),

στστ) σε περίπτωση μη θετικού κύκλου εργασιών ολόκληρο το έτος 2019 και τον

μήνα Φεβρουάριο του 2020, ο κύκλος εργασιών αναφοράς ισούται με μηδέν.

11. Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς:

α) Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ και τηρούν απλογραφικά βιβλία:

αα) σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) τα έτη 2017, 2018 και 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ακαθάριστων εσόδων των τριών τελευταίων ετών, διαιρεμένος με τέσσερα (ώστε να προκύψει σε τριμηνιαία βάση),

ββ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2017 και έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα τα έτη 2018 και 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ακαθάριστων εσόδων των δύο τελευταίων ετών, διαιρεμένος με τέσσερα (ώστε να προκύψει σε τριμηνιαία βάση),

γγ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2018 και έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2019, ως τα ακαθάριστα έσοδα του 2019, διαιρεμένα με τέσσερα (ώστε να προκύψει σε τριμηνιαία βάση),

δδ) σε περίπτωση μη θετικών εσόδων κατά το έτος 2019, τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς ισούνται με μηδέν.

β) Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ και τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

αα) σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα τα έτη 2017, 2018 και 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ακαθάριστων εσόδων των τριών τελευταίων ετών, διαιρεμένος με δώδεκα (ώστε να προκύψει σε μηνιαία βάση),

ββ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2017 και έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα τα έτη 2018 και 2019, ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ακαθάριστων εσόδων των δύο τελευταίων ετών, διαιρεμένος με δώδεκα (ώστε να προκύψει σε μηνιαία βάση),

γγ) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2018 και έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα το έτος 2019, ως τα ακαθάριστα έσοδα του 2019, διαιρεμένα με δώδεκα (ώστε να προκύψει σε μηνιαία βάση),

δδ) σε περίπτωση μη θετικών εσόδων κατά το έτος 2019, τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς ισούνται με τα ακαθάριστα έσοδα του μηνός Φεβρουαρίου 2020, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport»,

εε) σε περίπτωση μη θετικών εσόδων κατά το έτος 2019 και τον μήνα Φεβρουάριο του 2020, τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς ισούνται με μηδέν.

12. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας απόφασης, λαμβάνονται τα οικονομικά δεδομένα που δηλώθηκαν από τις επιχειρήσεις στην αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της [Α.1076/2-4-2020](#) (Β'1135) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Ως προς τα λοιπά δεδομένα εισοδήματος και ΦΠΑ, λαμβάνονται αυτά που έχουν δηλωθεί από τις επιχειρήσεις μέχρι και την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι λήπτες της ενίσχυσης είναι:

α) ιδιωτικές επιχειρήσεις κάθε νομικής μορφής, συμπεριλαμβανόμενων των ατομικών, ανεξαρτήτως κλάδου, οι οποίες απασχολούσαν έναν (1) έως πεντακόσιους (500) εργαζόμενους, κατά την 31η Μαρτίου 2020 ή

β) ιδιωτικές επιχειρήσεις με τη μορφή ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης εταιρειών και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), ανεξαρτήτως κλάδου, οι οποίες δεν απασχολούσαν εργαζόμενους κατά την 31η Μαρτίου 2020, οι οποίες πληρούν σωρευτικά τα κριτήρια της επόμενης παραγράφου, καθώς και την προϋπόθεση της παραγράφου 3.

2. Οι επιχειρήσεις της προηγούμενης παραγράφου πρέπει να πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

α) Έχουν την έδρα τους ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, λειτουργούν νομίμως, έχουν πληγεί οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του COVID-19 και έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σύμφωνα με την [Α.1076/2-4-22020](#) (Β'1135) απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

β) Έχουν υποβάλει τις δηλώσεις φόρου εισοδήματος και ΦΠΑ, εφόσον είχαν κατά νόμο υποχρέωση να τις υποβάλουν, ως εξής:

αα) μέχρι και την 2 Απριλίου 2020, έχουν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος για τα φορολογικά έτη 2017 και 2018,

ββ) μέχρι και την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, έχουν υποβάλει όλες τις δηλώσεις ΦΠΑ για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2017 μέχρι 31η Μαρτίου 2020.

γ) Δεν έχουν τεθεί σε αδράνεια από την 1η Απριλίου 2019 μέχρι και 2 Απριλίου 2020, όπως αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που τηρούνται στο φορολογικό μητρώο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ή από την υποβολή μηδενικών δηλώσεων Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) καθ' όλη την περίοδο αυτή.

δ) Για επιχειρήσεις που έχουν δηλώσει έναρξη εργασιών στο φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ μέχρι την 31η Μαρτίου 2019, να μην έχουν υποβάλει, μέχρι και την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, πιστωτικές δηλώσεις ΦΠΑ με μηδενικές εκροές καθ' όλη την περίοδο από την 1η Απριλίου 2019 μέχρι και την 31η Μαρτίου 2020.

ε) Δεν έχει ανασταλεί, μέχρι και την έναρξη ισχύος της παρούσας, η χρήση του ΑΦΜ της επιχείρησης για τη δι-ενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών σύμφωνα με την απόφαση ΓΓΔΕ [ΠΟΛ.1200/2015](#), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (εξαφανισμένος έμπορος), όπως αυτό προκύπτει από το φορολογικό μητρώο της ΑΑΔΕ.

στ) Εμφανίζουν θετικό κύκλο εργασιών οποιαδήποτε στιγμή από την 1η Ιανουαρίου 2019 έως την 31η Μαρτίου 2020, με βάση τα στοιχεία ΦΠΑ ή εισοδήματος, κατά περίπτωση, ανάλογα με το αν η αιτούσα επιχείρηση είναι υποκείμενη σε ΦΠΑ, ή μη υποκείμενη σε ΦΠΑ ή υποκείμενη και απαλλασσόμενη από το ΦΠΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 12 του άρθρου 2 της παρούσας.

ζ) Έχουν ληφθεί για αυτές ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19, έχουν δηλαδή ενεργό, ΚΑΔ στις 20

Μαρτίου 2020 έναν από τους αναφερόμενους στο Παράρτημα ΙΙΙ, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 20 Μαρτίου 2020 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους αναγραφόμενους στο Παράρτημα ΙΙΙ, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018 είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στο κύριο στις 20 Μαρτίου 2020 ή παρουσιάζουν μείωση του κύκλου εργασιών τους, ως ακολούθως:

αα) για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ και τηρούν απλογραφικά βιβλία παρουσιάζουν μείωση κατά 6,70% τουλάχιστον του κύκλου εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ) κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020, όπως αυτός έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς,

ββ) για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ και τηρούν διπλογραφικά βιβλία παρουσιάζουν μείωση κατά 20,00% τουλάχιστον του κύκλου εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ) κατά τον μήνα Μάρτιο του 2020, όπως αυτός έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς,

γγ) για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες και τηρούν απλογραφικά βιβλία παρουσιάζουν μείωση κατά 6,70% τουλάχιστον του συνόλου ακαθάριστων εσόδων (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) κατά το πρώτο τρίμηνο του 2020, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς,

δδ) για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες και τηρούν διπλογραφικά βιβλία παρουσιάζουν μείωση κατά 20,00% τουλάχιστον του συνόλου ακαθάριστων εσόδων (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) κατά τον μήνα Μάρτιο του 2020, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς.

Σε όλες τις ανωτέρω υπό αα) έως δδ) υποπεριπτώσεις, διενεργείται στρογγυλοποίηση των ποσοστών μείωσης σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς ή με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, αντίστοιχα, στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

η) Δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της [παρ. 1](#) του [άρθρου 40](#) του ν. [4488/2017](#) (Α'137).

3. Επιπλέον των κριτηρίων της παρ. 2, οι επιχειρήσεις πρέπει να πληρούν τις κάτωθι προϋποθέσεις, κατά περίπτωση:

α) Εφόσον αιτούνται ενίσχυσης δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου, πρέπει να μην ήταν προβληματικές κατά την έννοια του κανονισμού αριθ. [651/2014](#) (ΕΕ L 187/26.6.2014) στις 31 Δεκεμβρίου 2019, και να μην έχουν στη διάθεσή τους προηγούμενη ενίσχυση η οποία έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο έλεγχος της εν λόγω προϋπόθεσης γίνεται και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

β) Εφόσον αιτούνται ενίσχυσης δυνάμει του Κανονισμού de minimis, πρέπει να μην δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ή στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Επιχειρήσεις που έχουν μικτή δραστηριότητα, ήτοι δραστηριοποιούνται σε κάποιον από τους εν λόγω μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς, και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του κανονισμού [\(ΕΕ\) αριθμ. 1407/2013](#), δύναται να λάβουν ενίσχυση στο πλαίσιο της

παρούσας δυνάμει του εν λόγω Κανονισμού για την επιλέξιμη δραστηριότητά τους, με τις εξής προϋποθέσεις:

αα) η εν λόγω δραστηριότητα εμφανίζει τα μεγαλύτερα έσοδα, όπως αυτό προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018, ή αποτελεί την κύρια δραστηριότητα βάσει κύριου ΚΑΔ εφόσον πρόκειται για επιχείρηση που έχει συσταθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και

ββ) διασφαλίζεται με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους μη επιλέξιμους τομείς δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

Άρθρο 4

Ύψος ενίσχυσης

1. Το ύψος της ενίσχυσης προσδιορίζεται τυποποιημένα, ως ακολούθως:

α) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ και τηρούν απλογραφικά βιβλία:

Ενίσχυση = [(Κύκλος εργασιών αναφοράς – Κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου 2020) x ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών] – [αριθμός εργαζομένων σε αναστολή x 800/3],

όπου:

αα) Ο κύκλος εργασιών πρώτου τριμήνου 2020 και ο κύκλος εργασιών αναφοράς, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

ββ) Η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών ισούται με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 δήλωσης ΦΠΑ) του έτους 2019 αφαιρουμένου του συνόλου φορολογητέων εισροών (κωδικός 367 δήλωση ΦΠΑ) του έτους 2019, διαιρεμένου με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών είναι μικρότερη του 20% ή ο συνολικός κύκλος εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019 είναι μηδενικός, θεωρείται ίση με 20%.

γγ) Ο αριθμός εργαζομένων σε προσωρινή αναστολή της σύμβασης εργασίας του, όπως είναι διαμορφωμένος κατά την 21η Απριλίου 2020 στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

β) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ και τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

Ενίσχυση = [(Κύκλος εργασιών αναφοράς – Κύκλος εργασιών μηνός Μαρτίου 2020) x ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών] – [αριθμός εργαζομένων σε αναστολή x 800/3],

όπου:

αα) Ο κύκλος εργασιών μηνός Μαρτίου 2020 και ο κύκλος εργασιών αναφοράς όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

ββ) Η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών ισούται με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 δήλωσης ΦΠΑ) του έτους 2019 αφαιρουμένου του συνόλου φορολογητέων εισροών (κωδικός 367 δήλωση ΦΠΑ) του έτους 2019, διαιρεμένου με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών είναι μικρότερη του 20% ή ο συνολικός κύκλος εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019 είναι μηδενικός, θεωρείται ίση με 20%.

γγ) Ο αριθμός εργαζομένων σε προσωρινή αναστολή της σύμβασης εργασίας του, όπως είναι διαμορφωμένος κατά την 21η Απριλίου 2020 στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

γ) Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ και τηρούν απλογραφικά βιβλία:

Ενίσχυση = [(Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς – Ακαθάριστα έσοδα πρώτου τριμήνου 2020) x ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων] – [αριθμός εργαζομένων σε αναστολή x 800/3],

όπου:

αα) Τα ακαθάριστα έσοδα πρώτου τριμήνου 2020 και τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

ββ) Η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων ισούται με τα ακαθάριστα έσοδα (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) του έτους 2019 αφαιρουμένων των εξόδων του έτους 2019, διαιρεμένων με τα ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019. Ως έξοδα λογίζονται τα συνολικά έξοδα (κωδικός 580 δήλωσης Ε3) μειούμενα κατά το ποσό των παροχών σε εργαζομένους (κωδικός 581 δήλωσης Ε3) και των διάφορων λειτουργικών εξόδων κατά το μέρος που αφορά δαπάνες ενοικίου (κωδικός 585α/α 14 της ηλεκτρονικής δήλωσης Ε3). Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων είναι μικρότερη του 20% ή τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019 είναι μηδενικά, θεωρείται ίση με 20%.

γγ) Ο αριθμός εργαζομένων σε προσωρινή αναστολή της σύμβασης εργασίας του, όπως είναι διαμορφωμένος κατά την 21η Απριλίου 2020 στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

δ) Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ και τηρούν διπλογραφικά βιβλία:

Ενίσχυση = [(Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς – Ακαθάριστα έσοδα μηνός Μαρτίου 2020) x ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων] – [αριθμός εργαζομένων σε αναστολή x 800/3],

όπου:

αα) Τα ακαθάριστα έσοδα μηνός Μαρτίου 2020 και τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

ββ) Η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων ισούται με τα ακαθάριστα έσοδα (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) του έτους 2019 αφαιρουμένων των εξόδων του έτους 2019, διαιρεμένων με τα ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019. Ως έξοδα λογίζονται τα συνολικά έξοδα (κωδικός 580 δήλωσης Ε3) μειούμενα κατά το ποσό των παροχών σε εργαζομένους (κωδικός 581 δήλωσης Ε3) και των διάφορων λειτουργικών εξόδων κατά το μέρος που αφορά δαπάνες ενοικίου (κωδικός 585 α/α 14 της ηλεκτρονικής δήλωσης Ε3). Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων είναι μικρότερη του 20% ή τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019 είναι μηδενικά, θεωρείται ίση με 20%.

γγ) Ο αριθμός εργαζομένων σε προσωρινή αναστολή της σύμβασης εργασίας του, όπως είναι διαμορφωμένος κατά την 21η Απριλίου 2020 στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

Σε όλες τις υποπεριπτώσεις των περιπτώσεων της παρούσας παραγράφου, για τον υπολογισμό των ποσοστιαίων διαφορών εκροών-εισροών ή εσόδων-εξόδων, κατά περίπτωση, διενεργείται στρογγυλοποίηση στο πρώτο δεκαδικό ψηφίο.

2. Η ενίσχυση που προκύπτει από την παρ. 1 του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των ακόλουθων ορίων, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων του άρθρου 5 της παρούσας:

α) 2.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που δεν απασχολούν εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 31η Μαρτίου 2020,

β) 4.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν 1 έως 5 εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 31η Μαρτίου 2020,

γ) 8.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν 6 έως 20 εργαζόμενους

με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 31η Μαρτίου 2020,
δ) 15.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν 21 έως 50 εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 31η Μαρτίου 2020,
ε) 30.000 ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν άνω των 50 εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 31η Μαρτίου 2020.
Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις επιχειρήσεις δικαιούχους που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους με κρατική εντολή, ακόμα και εάν δεν παρουσίασαν πτώση εσόδων τον Μάρτιο ή είχαν μηδενικά έσοδα αναφοράς.

3. Επιπλέον, η ενίσχυση που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου:

α) Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου, το ανώτατο ύψος ενίσχυσης ανά επιχείρηση δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων πενήντα χιλιάδων (350.000) ευρώ για τις επιχειρήσεις που απασχολούν έως 250 άτομα και το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ για τις επιχειρήσεις που απασχολούν άνω των 250 ατόμων. Για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, το ανώτατο ύψος ενίσχυσης ανά επιχείρηση δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ και για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

β) Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του Κανονισμού de minimis, το ανώτατο ύψος ενίσχυσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ και για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων, ήτοι στον ΚΑΔ 49.41 οδικές μεταφορές εμπορευμάτων, το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

γ) Εάν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε περισσότερους από έναν τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης κατά τα ανωτέρω, για τους σκοπούς της παρούσας θεωρείται ότι δραστηριοποιείται στον ΚΑΔ με τα μεγαλύτερα έσοδα, όπως προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2018 ή με βάση τον κύριο ΚΑΔ, όπως ισχύει στις 20 Μαρτίου 2020, εφόσον η επιχείρηση έχει συσταθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Επιπλέον, η επιχείρηση διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.

Άρθρο 5

Έλεγχος σώρευσης

1. Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, το συνολικό ποσό ενισχύσεων που έχουν λάβει από οποιοδήποτε πρόγραμμα βάσει του τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου, ελέγχεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, και δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των οχτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ. Αντιστοίχως, το συνολικό ποσό ενισχύσεων δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των εκατόν είκοσι (120.000) ευρώ, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους

τομείς της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.

2. Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του Κανονισμού de minimis, το συνολικό ποσό ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που έχουν λάβει κατά την τριετία 2018-2020 από οποιοδήποτε πρόγραμμα, ελέγχεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, και δεν δύναται να υπερβεί το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, και για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων, το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

3. Ο έλεγχος της σώρευσης διενεργείται σε πρώτη φάση αυτόματα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα με βάση τα σχετικά στοιχεία που υποβάλει η επιχείρηση κατά την αίτηση, και το ύψος της ενίσχυσης που λαμβάνει βάσει της παρούσας προσαρμόζεται ανάλογα, ώστε να μην οδηγεί σε υπέρβαση των κατά περίπτωση ανωτέρω ορίων.

4. Επιπλέον, διενεργείται αυτοματοποιημένος απολογιστικός έλεγχος με βάση τα συνολικά στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου, καθώς και τα συνολικά στοιχεία για τις ενισχύσεις de minimis της τελευταίας τριετίας, στο Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας για την τήρηση του εν λόγω συστήματος.

5. Για τον ανωτέρω σκοπό η ΑΑΔΕ θέτει στη διάθεση της αρμόδιας υπηρεσίας όλα τα απαραίτητα στοιχεία και κάθε πληροφορία σχετική με την εφαρμογή της παρούσας που τηρούνται στην πλατφόρμα «myBusinessSupport».

Άρθρο 6

Διαδικασία υποβολής αίτησης απαιτούμενα δικαιολογητικά

1. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση επιστρεπτέας προκαταβολής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» η οποία αποτελεί εφαρμογή του Ο.Π.Σ. TAXISnet της ΑΑΔΕ (<https://www.aade.gr/mybusinesssupport>).

2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται έως την 15 Μαΐου 2020.

3. Κατά την αίτηση, η επιχείρηση δηλώνει το ποσό που αιτείται να λάβει στο πλαίσιο της παρούσας, εντός των ορίων του άρθρου 4 της παρούσας, το αν αιτείται να λάβει την ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου ή βάσει του Κανονισμού de minimis, καθώς και τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρούσας, κατά περίπτωση. Το περιεχόμενο της αίτησης περιγράφεται αναλυτικά στο Παράρτημα Π.Α, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

4. Η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» διενεργείται με τη χρήση των σχετικών διαπιστευτηρίων του Ο.Π.Σ. TAXISnet της ΑΑΔΕ.

5. Με την είσοδο στην εφαρμογή και την υποβολή της αίτησης, η επιχείρηση πιστοποιεί την ακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων και συναινεί στην επεξεργασία των διαθέσιμων στοιχείων της ΑΑΔΕ, καθώς και των υποβαλλόμενων στοιχείων, προς τον σκοπό προσδιορισμού του τελικού ύψους ενίσχυσης.

6. Για τη συμπλήρωση της εικόνας της επιχείρησης και τον έλεγχο πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης, η ΑΑΔΕ δύναται να αποτυπώνει στην πλατφόρμα λοιπές πληροφορίες, που τηρούνται στα ηλεκτρονικά αρχεία της ή αποστέλλονται σε αυτή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Άρθρο 7

Διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης

1. Η αιτούσα επιχείρηση ενημερώνεται ψηφιακά από την ΑΑΔΕ αναφορικά με την έγκριση ή απόρριψη της αίτησής της. Η αιτούσα επιχείρηση δύναται να υποβάλει στην πλατφόρμα «myBusinessSupport» αίτημα επανεξέτασης, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ως άνω ενημέρωση. Η αρμόδια υπηρεσία του άρθρου 11 παρ. 3 απαντά στο αίτημα επανεξέτασης, βάσει των στοιχείων και πληροφοριών που αιτείται και λαμβάνει από την ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 5 της παρούσας απόφασης.
2. Το ποσό της ενίσχυσης, που υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της παρούσας, καταβάλλεται εφάπαξ στον τραπεζικό λογαριασμό IBAN της δικαιούχου επιχείρησης που δηλώνεται στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του TAXISnet της ΑΑΔΕ.
3. Η ΑΑΔΕ, βάσει των στοιχείων που έχουν υποβληθεί στην πλατφόρμα «myBusinessSupport», επεξεργάζεται τα στοιχεία και τα διασταυρώνει με άλλα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της και στη συνέχεια πριν από την πληρωμή δημιουργεί:
 - α) Αναλυτική κατάσταση δικαιούχων σε ηλεκτρονική μορφή, με βάση τα στοιχεία των δικαιούχων η οποία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία τους (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, πατρώνυμο, Α.Φ.Μ.) τον κωδικό του τραπεζικού λογαριασμού σε μορφή IBAN, τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός (προαιρετική πληροφορία) και το δικαιούμενο ποσό. Η ηλεκτρονική μορφή της κατάστασης αυτής είναι επεξεργάσιμη από την εταιρία «Διατραπεζικά συστήματα Α.Ε.» (ΔΙΑΣ Α.Ε.) προς την οποία και διαβιβάζεται.
 - β) Συγκεντρωτική κατάσταση σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή που περιλαμβάνει το συνολικό προς πληρωμή ποσό, ολογράφως και αριθμητικώς.
4. Η ανωτέρω συγκεντρωτική κατάσταση αποστέλλεται στη Γενική Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία βάσει αυτής, μεταφέρει (άνευ υψολόγου) το συνολικό ποσό από το λογαριασμό του έργου που είναι ενταγμένο στη ΣΑ051/2, στον ενδιάμεσο λογαριασμό με κωδικό IBAN GR400100023000000004810500 που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με ηλεκτρονική εντολή μεταφοράς (eps).

Η ανωτέρω αναλυτική κατάσταση αποστέλλεται με ασφαλή τρόπο προς τη ΔΙΑΣ Α.Ε. για χρέωση του ανωτέρω ενδιάμεσου λογαριασμού 23/4810500 με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων. Η ίδια πληροφόρηση κοινοποιείται στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του Υπουργείου Οικονομικών και στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

Η ΔΙΑΣ μεταφέρει τα ποσά από τον ενδιάμεσο λογαριασμό 23/4810500 σε πίστωση των εμπορικών τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων, στη βάση της αναλυτικής κατάστασης που ετοιμάζεται και αποστέλλεται από την ΑΑΔΕ.

Το αρχείο της αναλυτικής κατάστασης ενημερωμένο από την ΑΑΔΕ με τα ποσά που επιτυχώς πληρώθηκαν βάση της σχετικής ενημέρωσης από τη ΔΙΑΣ, αποστέλλεται στην ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» προκειμένου να συνοδεύσει το αίτημα πληρωμής προς την ΕΕ.

5. Τα ποσά που απέτυχαν να πληρωθούν επιστρέφουν στον λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN GR30010002300000000000002002 και λογιστικοποιούνται ως έσοδα του ΠΔΕ.

Για τις αποτυχούσες πληρωμές, η ΑΑΔΕ ενημερώνει σχετικά τους δικαιούχους, ώστε να διορθώσουν τον τραπεζικό λογαριασμό IBAN στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του TAXISnet της ΑΑΔΕ, προκειμένου να διενεργηθεί δεύτερος κύκλος πληρωμών, ακολουθώντας εκ νέου τα βήματα της παραπάνω διαδικασίας (έγκριση πιστώσεων, δημιουργία νέας κατάστασης από ΑΑΔΕ, μεταφορά ποσού στον ενδιάμεσο λογαριασμό και πληρωμή ποσών μέσω ΔΙΑΣ).

Ο δεύτερος κύκλος πληρωμής για τις αποτυχούσες πληρωμές είναι τελικός και πραγματοποιείται εντός του τρέχοντος έτους.

6. Η εμφάνιση των σχετικών πληρωμών στη δημόσια ληψοδοσία πραγματοποιείται με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων από την ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών.

7. Τα δικαιολογητικά για την έκδοση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων ορίζονται τα ακόλουθα:

- α) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για ένταξη και έγκριση πιστώσεων του έργου στο ΠΔΕ 2020 (ΣΑΕ),
- β) συγκεντρωτική κατάσταση του σημείου 3β του παρόντος άρθρου,
- γ) αποδεικτικό της ηλεκτρονικής εντολής (eps) για την μεταφορά του ποσού από το λογαριασμό του έργου ΠΔΕ στον ενδιάμεσο λογαριασμό που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 8

Διαδικασία και προϋποθέσεις επιστροφής της ενίσχυσης

1. Το ποσό της ενίσχυσης επιβαρύνεται με επιτόκιο αναφοράς, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 4 της παρούσας.

2. Για το χρονικό διάστημα ως την 31η Δεκεμβρίου 2021 παρέχεται άτοκη περίοδος χάριτος, κατά την οποία η δικαιούχος επιχείρηση δεν υποχρεούται να επιστρέφει οιοδήποτε τμήμα κεφαλαίου ή τόκων.

3. Μετά την παρέλευση της περιόδου χάριτος, το ποσό της ληφθείσας ενίσχυσης επιστρέφεται σε σαράντα (40) ισόποσες τοκοχρεωλυτικές μηνιαίες δόσεις, εκάστης εξ αυτών καταβλητέας την τελευταία ημέρα του μήνα.

4. Το ποσό της ενίσχυσης εμφανίζεται με τις τυχόν λοιπές οφειλές της επιχείρησης, στο διαδικτυακό τόπο της ΑΑΔΕ www.aade.gr στην επιλογή «myTAXISNet / ο

λογαριασμός μου / Προσωποποιημένη πληροφόρηση/ Στοιχεία Οφειλών εκτός Ρύθμισης και Πληρωμή».

5. Το ανωτέρω ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και λογιστικοποιείται στα έσοδα του ΠΔΕ σε ειδικούς Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εσόδων (ΑΛΕ) που θα δημιουργηθούν για το σκοπό αυτό.

6. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής των οφειλόμενων ποσών εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις του ΚΕΔΕ.

7. Παρέχεται δυνατότητα

α) επιστροφής μόνο ποσοστού 70% της ενίσχυσης, εφόσον ο κύκλος εργασιών της επιχείρησης, ένα έτος μετά τη λήψη της ενίσχυσης, είναι μειωμένος κατά 70% ή παραπάνω σε σχέση με το ύψος του κύκλου εργασιών αναφοράς ή των ακαθάριστων εσόδων αναφοράς, όπως αυτά ορίζονται στις παρ. 10 και 11 του άρθρου 2 της παρούσας,

β) επιστροφής μόνο ποσοστού 60% της ενίσχυσης, για τις επιχειρήσεις που απασχολούσαν την 31η Μαρτίου 2020 περισσότερους από 20 εργαζόμενους, εφόσον διατηρήσουν κατά μέσο όρο τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσαν κατά την 31η Μαρτίου 2020, βάσει των στοιχείων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, ως και την 31η Μαρτίου 2021.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις δικαιούχων Κυρώσεις

1. Η επιχείρηση υποχρεούται να διατηρήσει έως την 31η Οκτωβρίου 2020 τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε κατά την 31η Μαρτίου 2020, βάσει των στοιχείων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ. Ο έλεγχος θα πραγματοποιείται ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ και θα αφορά το μέσο όρο του αριθμού των εργαζομένων κατά το διάστημα αυτό.

2. Εφόσον η επιχείρηση ενισχύεται βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, οφείλει να προσκομίσει μέχρι την 30η Νοεμβρίου 2020 τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙ.Β. της παρούσας, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, σύμφωνα με τις οδηγίες που θα δοθούν από την αρμόδια υπηρεσία του άρθρου 11 της παρούσας.

3. Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων υποχρεούνται να μην μετακυλούν εις ολόκληρον ή μερικώς στους πρωτογενείς παραγωγούς τη χορηγούμενη δύναμη της παρούσας ενίσχυσης.

4. Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να υποβάλουν κάθε στοιχείο, έγγραφο ή άλλη πληροφορία τους ζητηθεί αρμοδίως, ιδίως, για τον έλεγχο πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης.

5. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο της επιχείρησης από την φορολογική διοίκηση ή άλλο αρμόδιο όργανο ελέγχου διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων της παρούσας, υπέρβαση του ανώτατου ορίου ενίσχυσης, ή υποβολή ψευδών στοιχείων, ζητείται η άμεση επιστροφή του συνόλου της χορηγηθείσας ενίσχυσης εντόκως από την ημερομηνία που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην

αριθ. [126829/ΕΥΘΥ1217/8.12.2015](#) (Β'2784) κοινή υπουργική απόφαση Δημοσιονομικών Διορθώσεων, όπως εκάστοτε ισχύει. Ο υπολογισμός των τόκων ανάκτησης γίνεται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.

6. Ο δικαιούχος λήπτης της ενίσχυσης υποχρεούται να παράσχει κάθε στοιχείο, έγγραφο ή πληροφορία, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης του παρόντος προγράμματος ενίσχυσης, στα αρμόδια όργανα.

7. Όλα τα σχετικά δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

8. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης, ο δικαιούχος λήπτης της ενίσχυσης ενημερώνει το κοινό σχετικά με την στήριξη που έχει λάβει από τα Ταμεία:

α) παρέχοντας στον διαδικτυακό τόπο του, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογης προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, β) τοποθετώντας τουλάχιστον μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με το έργο (ελάχιστο μέγεθος Α3), που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο.

Άρθρο 10

Υποχρέωση διαφάνειας

1. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου στο πλαίσιο της παρούσας αναρτώνται από την αρμόδια υπηρεσία στην εφαρμογή της ΕΕ για την διαφάνεια “T ransparency Award Module” (TAM), εντός ενός έτους από την χορήγησή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 44 του Προσωρινού Πλαισίου και στην [υποπαρ. Β11 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου](#) του ν. [4152/2013](#) (Α' 107).

2. Με τη λήψη της ενίσχυσης τεκμαίρεται η συναίνεση του δικαιούχου λήπτη της ενίσχυσης για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων για την ενίσχυση που έλαβε.

Άρθρο 11

Ειδικότερα θέματα χρηματοδότησης

1. Η συνολική δημόσια δαπάνη της δράσης, ανέρχεται σε ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) ευρώ. Η δράση θα χρηματοδοτηθεί από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών, ΣΑ051/2 και μέρος αυτής θα ενταχθεί, μετά την ολοκλήρωση των διαχειριστικών ενεργειών, στο Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία», σύμφωνα με τους Κανονισμούς 1303/2013 και 1301/2013 και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.

2. Το ποσό της επιστρεπτέας προκαταβολής που θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΠ και επιστρέφεται μετά την ολοκλήρωση της δράσης σε συγκεκριμένο για το σκοπό τραπεζικό λογαριασμό, χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό ή σύμφωνα με τους στόχους του επιχειρησιακού προγράμματος.

3. Δικαιούχος της δράσης, κατά την έννοια του κανονισμού 1303/2013, είναι η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών έχει τη γενική εποπτεία και την ευθύνη της διοικητικής υποστήριξης της δράσης. Επίσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, αναλαμβάνει την υποχρέωση της συγκέντρωσης των δικαιολογητικών υλοποίησης της δράσης και της τήρησης όλων των παραστατικών, καθώς και της επιβεβαίωσης τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων της ενίσχυσης, αποκλειστικά και μόνο στη βάση παραστατικών και εγγράφων που της έχουν υποβληθεί από την ΑΑΔΕ ή άλλο αρμόδιο φορέα, καθώς και το σύνολο των υποχρεώσεων Δικαιούχου, όπως ορίζονται στον ν. [4314/2014](#) και το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών θα παρέχει στην αρμόδια Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τη διασφάλιση επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

4. Η ανωτέρω υπηρεσία υποχρεούται:

α) να αποστέλλει στην οικεία Διαχειριστική Αρχή τις πληροφορίες που απαιτούνται για την ανάρτηση των ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει του Προσωρινού Πλαισίου στο ΤΑΜ, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 10 της παρούσας, καθώς και τις πληροφορίες που απαιτούνται για την υποβολή των ετήσιων εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τα προβλεπόμενα στο σημείο 35 του Προσωρινού Πλαισίου,

β) να τηρεί για δέκα (10) έτη λεπτομερή αρχεία όσον αφορά τη χορήγηση ενισχύσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, τα οποία να περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για να πιστοποιηθεί η τήρηση των προϋποθέσεων της παρούσας,

γ) να προβαίνει σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια που προκύπτει εκ του ρόλου της ως «δικαιούχος» της δράσης, όπως αυτές περιγράφονται στην οικεία απόφαση ένταξης,

δ) να διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

5. Η ΑΑΔΕ υποχρεούται να θέτει στη διάθεση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών κάθε πληροφορία σχετική με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Με βάση τον ως άρθρο 2 παρ. 18 του Καν. [651/2014](#) ορισμό, προβληματική είναι η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης [πλην Μικρομεσαίας Επιχείρησης (ΜΜΕ) που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό], όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας [2013/34/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας [2013/34/ΕΕ](#)

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της· δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

- 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και
- 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Ο έλεγχος των ως άνω προϋποθέσεων γίνεται σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης καθώς και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΙΤΗΣΗΣ

1. Η επιχείρηση δηλώνει αν αιτείται να λάβει την ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου C/2020/1863, ή βάσει του Καν.1407/2013 (de minimis).

2. Στην περίπτωση που αιτείται ενίσχυσης δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου, η επιχείρηση δηλώνει:

α. Όλες τις επιχειρήσεις με τις οποίες συνιστά ενιαία επιχείρηση:

A/A	ΑΦΜ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
1.		
2.		
3.		

β. Όλες τις ενισχύσεις που έχει λάβει βάσει του τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου από άλλα προγράμματα, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης:

A/A	ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ
1									
2									
...									
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ									

γ. Ότι η επιχείρηση *δεν ήταν προβληματική στις 31.12.2019* σύμφωνα με την έννοια του αρ. 2 σημείου 18 του *Κανονισμού 651/2014 (ΕΕ L 187/26.6.2014)*, σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης καθώς και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

δ. Ότι σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης δεν έχει στη διάθεσή της ενίσχυση η οποία έχει κριθεί παράνομη βάσει απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ε. Ότι, σε περίπτωση που δραστηριοποιείται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, δεν θα μετακυλήσει, εις ολόκληρον ή μερικώς στους πρωτογενείς παραγωγούς τη χορηγούμενη δυνάμει της παρούσας ενίσχυση.

Σημειώνονται τα εξής:

Η ενίσχυση θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης (ήτοι κατά την ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης στην επιχείρηση.

-Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις δηλώνονται επίσης στον ως άνω πίνακα και λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

Αν μια επιχείρηση έχει διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

γ. Ότι σε περίπτωση που δραστηριοποιείται σε περισσότερους του ενός τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης σύμφωνα με τον Καν. de minimis, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.

δ. Ότι για την επιχείρηση δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της [παραγράφου 1 του άρθρου 40](#) του ν. [4488/2017](#) (Α'137).

ε. Αν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ ή όχι, με βάση τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του Καν. [651/2014](#).

στ. Ότι έχει λάβει γνώση του περιεχομένου της παρούσας απόφασης και ότι πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων της παρούσας.

B. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η επιχείρηση εφόσον έχει ενισχυθεί βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, οφείλει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ.2 του άρθρου 9 να προσκομίσει τα κάτωθι δικαιολογητικά ως την 30η Νοεμβρίου 2020:

1. Υπεύθυνη δήλωση του λογιστή της επιχείρησης που να βεβαιώνει ότι η επιχείρηση την 31.12.2019 (ανάλογα με την νομική μορφή και το είδος βιβλίων της επιχείρησης) σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο Α του Παραρτήματος Ι “Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης»:

είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών,

είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

Το ανωτέρω δεν απαιτείται στην περίπτωση ανεξάρτητων ατομικών επιχειρήσεων.

-Επιπλέον, εάν πρόκειται για επιχείρηση που δεν είναι ΜΜΕ, να βεβαιώνει ότι τα τελευταία δύο έτη:

ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης ήταν υψηλότερος του 7,5 και ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) ήταν κάτω του 1,0.

2. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

Σημειώνονται τα εξής:

Η ενίσχυση θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης (ήτοι κατά την ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης στην επιχείρηση.

-Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις δηλώνονται επίσης στον ως άνω πίνακα και λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

Αν μια επιχείρηση έχει διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

γ. Ότι σε περίπτωση που δραστηριοποιείται σε περισσότερους του ενός τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης σύμφωνα με τον Καν. de minimis, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.

δ. Ότι για την επιχείρηση δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της [παραγράφου 1](#) του [άρθρου 40](#) του ν. [4488/2017](#) (Α'137).

ε. Αν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ ή όχι, με βάση τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του Καν. [651/2014](#).

στ. Ότι έχει λάβει γνώση του περιεχομένου της παρούσας απόφασης και ότι πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων της παρούσας.

B. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η επιχείρηση εφόσον έχει ενισχυθεί βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, οφείλει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ.2 του άρθρου 9 να προσκομίσει τα κάτωθι δικαιολογητικά ως την 30η Νοεμβρίου 2020:

1. Υπεύθυνη δήλωση του λογιστή της επιχείρησης που να βεβαιώνει ότι η επιχείρηση την 31.12.2019 (ανάλογα με την νομική μορφή και το είδος βιβλίων της επιχείρησης) σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο Α του Παραρτήματος Ι «Όρισμός Προβληματικής Επιχείρησης»:

είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών,

είτε δεν είχε απωλέσει πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

Το ανωτέρω δεν απαιτείται στην περίπτωση ανεξάρτητων ατομικών επιχειρήσεων.

-Επιπλέον, εάν πρόκειται για επιχείρηση που δεν είναι ΜΜΕ, να βεβαιώνει ότι τα τελευταία δύο έτη:

ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης ήταν υψηλότερος του 7,5 και

ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) ήταν κάτω του 1,0.

2. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΔ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕ Ο,ΤΙ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΤΟΛΗ

47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01), Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)

47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγείας, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δένδρυλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλίων μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και

	καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78), Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88), καθώς και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.82	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων και υποδημάτων, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού ή τηλεφωνικού εμπορίου με παράδοση κατ' οίκον (e-shop κτλ.)
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery) και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπεζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29.20.02	Υπηρεσίες που παρέχονται από καντίνες αθλητικών εγκαταστάσεων, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery)

	και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπεζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά
56.29.20.04	Υπηρεσίες που παρέχονται από σχολικές καντίνες (κυλικεία)
56.29.20.05	Υπηρεσίες που παρέχονται από φοιτητικά εστιατόρια
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών, με εξαίρεση τις δραστηριότητες που αφορούν διανομή προϊόντων (delivery) και παροχή προϊόντων σε πακέτο από το κατάστημα (take away) στις οποίες δεν επιτρέπεται η χρήση τραπεζοκαθισμάτων και το σερβίρισμα σε αυτά
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
71.20.14	Υπηρεσίες τεχνικού ελέγχου οχημάτων οδικών μεταφορών
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.20	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.31	Γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.32	Τεχνική και επαγγελματική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.41	Μεταδευτεροβάθμια μη τριτοβάθμια εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.42	Τριτοβάθμια εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση, εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α., εξαιρείται η εξ'αποστάσεως εκπαίδευση
85.60	Εκπαιδευτικές υποστηρικτικές δραστηριότητες
88.10	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρία
88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (online) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων

93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων, πλην αθλητών και ομάδων που είναι σε προετοιμασία ολυμπιακών αγώνων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες, πλην αθλητών και ομάδων που είναι σε προετοιμασία ολυμπιακών αγώνων
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16.01	Υπηρεσίες πολιτιστικών συλλόγων και σωματείων
94.99.16.02	Υπηρεσίες ψυχαγωγικών μη αθλητικών λεσχών
96.02	Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεσίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και Άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)
	Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σούπερ μάρκετ και των φαρμακείων, υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΔ ΤΟΜΕΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

03	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια
10.2	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.41.12	Παραγωγή λιπών και ελαίων και των κλασμάτων τους, ψαριών και θαλάσσιων θηλαστικών
46.11.11.07	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, ζώντων και γόνου
46.17.11.27	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων, μη ζώντων
46.21.19.11	Χονδρικό εμπόριο προϊόντων π.δ.κ.α. ψαριών ή καρκινοειδών, μαλακίων ή άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων
46.38.1	Χονδρικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
46.76.19.14	Χονδρικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών

46.76.19.15	Χονδρικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
46.76.19.30	Χονδρικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
47.23	Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.77.82.08	Λιανικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
47.77.82.13	Λιανικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
47.78.86.18	Λιανικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
47.91.15	Λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.99.15	Άλλο λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Μαΐου 2020

Οι Υπουργοί

Οικονομικών
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Υφυπουργός Οικονομικών
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Υφυπουργός Οικονομικών
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ